

Yazar/Author

Hacer MOHAN KÖMÜRCÜ*

Makale Adı/Article Name

Konservatuvar Eğitimi Alan Öğrencilerin Problemlerini İnternet Kullanımları ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki**

The Relationship Between Problematic Internet Use and Academic Success of Conservatory Students

ÖZ

Bu araştırmanın amacı konservatuvar öğrencilerinin problemlerini internet kullanımları ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 öğretim yılında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda öğrenim görmekte olan 130 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında Ceyhan ve diğerleri (2007) tarafından geliştirilmiş olan "Problemlerini İnternet Kullanımı Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 33 maddeden oluşmakta olup internetin olumsuz sonuçları, sosyal fayda/sosyal rahatlık ve aşırı kullanım olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ceyhan ve diğerleri (2007) tarafından ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (α) 0.94, madde toplam puan güvenilirlik katsayıları ise 0.31 ile 0.70 arasında ($p < .001$) bulunmuştur. Katılımcıların demografik bilgileri araştırmacı tarafından hazırlanan form aracılığı ile toplanırken, akademik başarı puanları resmi yazışmalar ile elde edilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler SPSS21 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde normallik dağılımı göz önünde bulundurularak t-testi, ANOVA, Tukey, korelasyon ve regresyon analizi testleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda problemlerini internet kullanımına ilişkin "sosyal fayda/sosyal rahatlık", "aşırı kullanım" ve "internetin olumsuz sonuçları" alt boyutlarının konservatuvar öğrencilerinin akademik başarılarının yordayıcısı olduğu ve akademik başarılarının %74.2'sini açıklayabildiği görülmüştür. Ayrıca cinsiyet, sınıf ve yaş değişkenlerinin problemlerini internet kullanımı üzerinde anlamlı bir etkisinin bulunduğu, branş değişkeninin ise anlamlı bir etkiye sahip olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi, müzik, konservatuvar, problemlerini internet kullanımı, akademik başarı

ABSTRACT

This research aims to determine the relationship between the problematic Internet use of conservatory students and their academic success. The study group of the research consists of 130 students studying at the Zonguldak Bülent Ecevit University State Conservatory in the 2021-2022 academic year. "The Problematic Internet Use Scale" developed by Ceyhan et al. (2007) was used to collect the research data. The scale consists of 33 items and 3 sub-dimensions: negative consequences of the Internet, social benefit/social comfort, and excessive usage. Ceyhan et al. (2007) found the internal consistency coefficient (α) of the scale to be 0.94, and the item total score reliability coefficients to be between 0.31 and 0.70 ($p < .001$). The demographic information of the participants was collected through the form prepared by the researcher. The academic success scores of the participants were obtained through official correspondence. The data obtained in the research were analyzed using the SPSS21 program. In the analysis of the data, the normality distribution of the data was examined and t-test, ANOVA, Tukey, correlation, and regression analysis tests were used. As a result of the research, it was seen that the sub-dimensions of problematic Internet use were predictors of the academic success of conservatory students and could explain 74.2% of their academic success. In addition, gender, class, and age had a significant effect on problematic Internet use, while the branch variable didn't have a significant effect.

Keywords: Music education, music, conservatory, problematic internet use, academic success

* Dr. Öğr. Üyesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Sahne Sanatları Bölümü, hacermohan@gmail.com ORCID: 0000-0002-3162-5236

** Bu makale için Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İnsani Araştırmaları Etik Kurulunun 30.03.2022 tarihli kararıyla Etik Kurul İzni verilmiştir.

Extended Abstract

Introduction

Developments in the field of technology directly affect human life. Digital technologies, which have been developing rapidly, especially since the end of the twentieth century, force the imagination of people, while on the other hand, they bring along a very difficult adaptation process. Perhaps the most important technological invention of the twentieth century is the Internet, which constitutes the basic building block of all these systems. It can be said that the Internet dominates almost all of our lives, such as healthy living, shopping habits, business, social life, etc. In addition to the great opportunities that the Internet offers to humanity, there are also problematic aspects. At this point, an important issue regarding the usage of the Internet arises and that is the correct use of the Internet.

Psychologist K. Young was the first person to define problematic Internet use as a mental disorder and to diagnose problematic Internet use in this sense. Young's 43-year-old female patient reported feeling depressed, anxious, and irritable when she was about to log off. When her computer was taken away for a year, she showed symptoms such as neglecting her family, quitting social activities she enjoyed before, and alienating herself from the family (Young, 1996). Young defined these symptoms as an addiction because they resemble the symptoms of tolerance and withdrawal seen in substance abusers and named it "Internet addiction" (Young, 1998). Shapira et al. (2003) suggested that the definitions based on substance addiction were limited in the face of the negative effects of the Internet, and suggested a more inclusive definition called "problematic Internet use". Shapira et al. (2003) defined "problematic Internet use" as when a person is unable to control their urge and increased tension to access the Internet, eventually causing feelings of pain or horror and negative life outcomes.

As a result of the literature review, no study was found on the effect of problematic Internet use on the academic success of conservatory students. It is important to determine the effect of problematic Internet use, which has such a wide area of influence, on academic success. The aim of this research is to determine the effect of conservatory students' problematic Internet use on their academic success.

Method

The relational survey design was used to determine the relationship between conservatory students' problematic Internet use and their academic achievement. The 130 conservatory students attended the study. A random sampling method was used in the selection of the research sample. The existence, direction, and level of the relationship between the variables were tried to be determined. The demographic information of the participants was collected through the form prepared by the researcher. The academic success scores of the participants were obtained through official correspondence. The data obtained in the research were analyzed using the SPSS21 program. In the analysis of the data, the normality distribution of the data was examined and t-test, ANOVA, Tukey, correlation, and regression analysis tests were used.

Findings

When the research findings are analyzed, there is a significant and negative relationship between the problematic Internet use of the participants and their academic success. In light of the data, it can be said that the negative consequences and excessive use of the Internet negatively affect the academic success of conservatory students. On the other hand, it is seen that there is a positive correlation between the social benefit/social comfort dimension of Internet use and academic success. According to this result, it can be expected that the academic success of students who provide social benefit/social comfort in Internet use will be higher. According to the t-test results regarding the significance of the regression coefficients, negative results of Internet use, social benefit/social comfort in Internet use, and excessive Internet use significantly predict academic success. Since these three variables in the sub-dimension of the problematic Internet use scale predict academic success, stepwise regression analysis was performed. It is seen that the highest coefficient is in the dimension of excessive use in the negative direction, then in the dimension of social benefit/social comfort in the positive direction, and finally in the dimension of negative consequences of the Internet in the negative direction.

When the effect of the gender variable on problematic Internet use is examined, it is seen that male students are significantly more affected by the "negative consequences of the Internet" than female students. The "negative consequences of the Internet" scores of the conservatory students showed a significant difference in the context of the class variable. As a result of the analysis to determine the source of the difference, 4th-grade students are significantly less affected by the negative results of the Internet than other graders. While considering the effect of the age variable on problematic Internet use, it is seen that the "excessive usage" scores of 18-19 age group students are significantly higher than others. According to this result, excessive Internet use habits of the 18-19 age group are significantly higher than other age groups. Problematic Internet use of conservatory students does not show a significant difference in the branch variable.

Discussion, Conclusion and Recommendations

According to the results of the research, there is a significant correlational relationship between all sub-dimensions of problematic Internet use and academic success of conservatory students. Considering the sub-dimensions of the scale, students' exposure to the negative effects of the Internet, and excessive usage of the Internet negatively affect their academic success. The fact that students feel comfortable using the Internet and provide social benefits has a positive effect on their academic success. According to the results of the regression analysis, problematic Internet use is a predictor of the academic success score and can explain 74.2% of the academic success score significantly. As the negative consequences and excessive usage of the Internet increase, it can be expected that the academic success of the students will decrease, and as the social benefit/social comfort situations increase, their academic success will increase. This result shows that when conservatory students use the Internet to communicate and express themselves socially, they are positively affected in terms of academic success.

The results of the research shows that male students are significantly more affected by the negative consequences of the Internet than female students, and they also provide more social benefits/social comfort. However, there is no significant difference between male and female students in terms of the extent of excessive use. Grade 4 students are significantly less affected by the negative consequences of the Internet. This situation can be interpreted that 4th-grade students using the Internet more carefully in order not to be affected by the negative results. When the relationship between students' problematic Internet use and age variable is examined, students in the 18-19 age group use the Internet significantly more than other students and are significantly more affected by the negative results of the Internet.

Considering the results regarding both age and class variables, it can be said that Internet use is related to age and grade level, and self-control over Internet use increases as age and class progress. According to the results of the research, there is no significant effect of the branch variable on the problematic Internet use scores of conservatory students.

In the light of the research results, it is recommended to implement education and awareness programs in order to raise awareness of students about the effect of problematic internet use on academic success. It is thought that informing students about problematic internet use will increase awareness on this issue. Conducting similar researches on different groups and different variables on the effects of problematic internet use will contribute to the field.

Giriş

Teknoloji alanında yaşanan gelişmeler insan yaşantısını doğrudan etkilemektedir. Özellikle yirminci yüzyılın sonlarından itibaren hızlı bir gelişme gösteren dijital teknolojiler insanın hayal gücünü zorlarken diğer yandan çok zorlu bir adaptasyon sürecini de beraberinde getirmektedir. Yaşamımızın her alanına girmiş olan teknolojik gelişmeler insanlığın geleneksel yaşam tarzında köklü değişiklikler yaratmaktadır. Sanal sınıflar, sanal şehirler, dijital evren gibi kavramlar her geçen gün artarken bu gelişmelerin insanlar üzerinde çeşitli etkileri de ortaya çıkmaktadır. Yirminci yüzyılın belki de en önemli teknoloji buluşu, bütün bu sistemlerin temel yapı taşı olan internettir.

İnternet, birçok bilgisayar sistemini birbirine bağlayan ve böylece bilgisayarlar arasında veri aktarımını olanaklı hale getiren ağıdır. Bu veri aktarımını düzenleyen TCP/IP (Transmission Control Protocol/Internet Protocol), FTP (File Transfer Protocol), SMTP (Simple Mail Transfer Protocol), HTTP (Hyper Text Transfer Protocol) gibi pek çok protokol bulunmaktadır. Gönenç (2003, s.89), internetin Türkçe karşılığını “bilgisayar ağlarının ağı” olarak ifade etmiştir.

İnternete ilişkin çalışmalar ikinci dünya savaşı sırasında Amerikan ordusunda başlatılmıştır. Önceleri askeri alanda bilgisayarların birbirleri ile haberleşmelerini sağlamak amacıyla kurulmuş olan ağlar, sonraki yıllarda sivil yaşamın da bir parçası olmuş ve world wide web (www) sistemi ile bütün dünyayı sarmalayan halka açık bir ağ şeklini almıştır. Günümüzde internet artık gündelik yaşamın vazgeçilmez bir unsurudur. OECD verilerine göre Türkiye’de internet erişimi bulunan hane sayısı 2005 yılında %7.7 iken TÜİK verilerine göre 2011 yılında %42.9’a, 2021 yılında ise %92’ye yükselmiştir. Dünya Bankası verilerine göre OECD ülkelerinde nüfusa oranla internet kullanan bireylerin yüzdesi 1990 yılında %0.236 iken 2019 yılında bu oran %85.081’e kadar yükselmiştir. TÜİK 2021 yılı verilerine göre bu rakam Türkiye’de %82.6’dır. TÜİK verilerine göre Türkiye’de 2021 yılında 16-24 yaş aralığındaki gençlerin %95.7’si internet kullanmaktayken aynı yaş aralığında bu oran kadınlarda %94.1 erkeklerde ise %97.2’dir. Yukarıdaki verilerden de anlaşıldığı gibi gerek dünya genelinde gerekse Türkiye’de internet kullanım oranı büyük bir hızla artış göstermiştir.

Dünya Bankası verileri, dünya üzerinde 5 milyara yaklaşan internet kullanıcısının olduğunu ve bu kullanıcıların günlük zamanının yaklaşık 7 saatini internette geçirdiğini göstermektedir. Yaşamımızda bu denli büyük ve yoğun bir yeri olan internetin, sağlıklı yaşamdan, alışveriş alışkanlığına, kişisel verilerimizin paylaşılmasından, sosyal yaşantımıza, aile içi ilişkilerimize kadar neredeyse tüm hayatımıza hükmettiği söylenebilir. İnternetin, insanlığa sunduğu büyük olanakların yanı sıra sorunlu olan yönleri de bulunmaktadır. Örneğin internet dolandırıcılığı, bilgisayar bağımlılığı, derin web (deep web) denilen yasa dışı örgütlenmeler bunlardan bir kaçısı olarak sayılabilir. Bu noktada internet kullanımına ilişkin önemli bir konu ortaya çıkmaktadır ki o da internetin doğru kullanımudur.

Problemlerli internet kullanımını bir mental bozukluk olarak tanımlayan ve bu anlamda problemlerli internet kullanımını tanımasını ilk koyan kişi psikolog K. Young’dır. Young’ın 43 yaşındaki kadın hastası, internet oturumunu kapatacağı zaman depresif, endişeli ve sınırlı olduğunu bildirmiştir. Bilgisayarı bir yıl süreli elinden alındığında ise ailesini ihmal etme, daha önce zevk aldığı sosyal aktiviteleri bırakma ve aileye yabancılaşma gibi belirtiler göstermiştir (Young, 1996). Young bu belirtileri madde bağımlılarında görülen tolerans ve geri çekilme belirtilerine benzemesi nedeniyle bir bağımlılık olarak tanımlamış ve “internet bağımlılığı” olarak adlandırmıştır (Young, 1998). Bununla birlikte literatürde patolojik internet kullanımı (Davis, 2001), internet bağımlılığı (Shaw & Black, 2008), kompulsif internet kullanımı (Black vd., 1999) gibi tanımlamalar da bulunmaktadır.

Shapira ve diğerleri (2003), madde bağımlılığını temel alan tanımlamaların internetin olumsuz etkileri karşısında sınırlı kaldığını belirterek daha kapsayıcı bir tanım olan “Problemlerli internet kullanımı” adını önermişlerdir. Liu ve Potenza (2007) da internet kullanımının ortaya çıkardığı bozukluklara ilişkin klinik etkiler ışığında “Problemlerli internet kullanımı” tanımını önermişlerdir. Spada (2014, s.5) da internet bağımlılığının tedavisine yönelik ilaç tedavisi ve psikoterapötik tedavi yöntemlerini incelediği çalışmasında “Problemlerli internet kullanımı” tanımını kullanmıştır. Bu araştırmada da “Problemlerli internet kullanımı” tanımı kullanılmıştır.

Shapira ve diğeri (2003), “Problemlı internet kullanımı”nı bir kişinin internete erişme dürtüsünü ve artan gerilimini kontrol edemediğı ve nihayetinde acı veya dehşet duygularına ve olumsuz yaşam sonuçlarına neden olduğı zaman olarak tanımlamıştır. İnternet bağımlılığı, bozulmuş yaşam kalitesi, ilişki başarısızlığı, okulu bırakma ve işini kaybetme gibi ciddi olumsuz sonuçlar da doğurabilmektedir (Finkenauer vd., 2012; Tokunaga, 2014). Kraut ve diğeri (1998, s.1017), interneti fazla kullanan bireylerin aile üyeleri ve sosyal çevre ile iletişimlerinin azaldığını, depresyon ve yalnızlık düzeylerinin arttığını belirtmektedir. Günay ve diğeri (2018), üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları araştırmada öğrencilerin yaklaşık %8’inin internet bağımlılığı riski altında olduklarını belirtmektedir. Musetti ve diğeri (2020), ebeveynleri ile ilişkilerinde yalnız hisseden ve duygusal olarak onlardan kopmuş ergenlerin daha fazla problemlı internet kullanımı gösterdiğini ifade etmişlerdir.

Young (1998) ve Whang (2003) sohbet, sosyal medya, oyun, alışveriş gibi etkileşimli uygulamaların internet bağımlılığını etkilediğini belirtmektedir. Gross ve diğeri (2002), internette geçirilen zamanın gençlerin esenliği ile ilişkili olmadığını, daha ziyade anlık mesajlaşmanın samimiyet algısının daha fazla sosyal kaygı ve günlük deneyimin yalnızlığı ile bağlantılı olduğuna işaret etmiştir. Yang ve diğeri (2007), internet bağımlılığı olan ve olmayan iki grubu karşılaştırdıkları araştırmalarında özgüven eksikliği olan, utangaç ve depresif kişilik özellikleri taşıyan bireylerin internet bağımlılığına daha yatkın olduğunu belirtmişlerdir.

Ioannidis ve diğeri (2016) 2006 denek üzerinde yaptıkları araştırmada, 25 yaş altı gençlerde problemlı internet kullanımı ile dikkat eksikliği, hiperaktivite bozukluğu ve sosyal anksiyete bozukluğu arasında pozitif yönlü bir ilişki bulmuşlardır. Carli ve diğeri (2012), patolojik internet kullanımına sahip bireylerin %75’inde depresyon ile, %57’sinde anksiyete ile, %100’ünde dikkat eksikliği ve hiperaktivite ile, %60’ında obsesif-kompulsif semptomlar ile ve %66’sında düşmanlık/saldırganlık ile anlamlı korelasyonlar olduğunu belirtmişlerdir. Younes ve diğeri (2016) üniversite öğrencileri üzerinde yapmış oldukları araştırmada, internet bağımlılığı ile uykusuzluk, stres, anksiyete ve depresyon arasında pozitif yönlü; benlik saygısı ile negatif yönlü anlamlı ilişkiler bulmuştur.

Kitazawa ve diğeri (2018) Japonya’da 1258 üniversite öğrencisi üzerinde yaptığı araştırmada kadın cinsiyeti, ileri yaş, depresyon, kaygı özellikleri, kötü uyku kalitesi, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu vb. eğilimlerinin problemlı internet kullanımını yordayabileceğı sonucuna varmıştır (Kitazawa vd., 2018). Yang ve diğeri (2007) internet bağımlılığının okul performansı üzerinde negatif etkisi olduğu sonucuna varmıştır.

Yapılan literatür taraması sonucunda problemlı internet kullanımının konservatuvar öğrencilerinin akademik başarısına etkisi konusunda herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Etki alanı bu denli geniş olan problemlı internet kullanımının akademi başarı üzerindeki etkisini belirlemek önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı, konservatuvar öğrencilerinin problemlı internet kullanımlarının akademik başarıları üzerindeki etkisini belirlemektir.

1. Yöntem

1.1. Etik Kurul İzni

Araştırma verilerinin toplanabilmesi için araştırma öncesinde Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu’ndan 08.04.2022 tarih ve 154464 sayılı yazı ile gerekli izinler alınmıştır.

1.2. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma konservatuvar eğitimi alan öğrencilerin problemleri internet kullanımları ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi ortaya koyması bakımından ilişkisel tarama modelindedir. İlişkisel tarama modeli, iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişki düzeyini orta koymayı amaçlamaktadır (Karasar, 2005: 81). Böylelikle değişkenler arasında herhangi bir ilişkinin olup olmadığı ve eğer ilişki var ise bu ilişkinin yönü ve düzeyi saptanmaya çalışılmıştır.

1.3. Çalışma Grubu

Araştırma konservatuvar eğitimi alan öğrencilere yönelik olup, araştırma evreni konservatuvar öğrencilerinden oluşmaktadır. Çalışma grubu ise 2021-2022 öğretim yılında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda öğrenim görmekte olan öğrenciler arasından seçkisiz atama yoluyla belirlenmiş olan 130 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışma grubu konservatuvar eğitimi alan öğrenciler arasından seçilmiştir. Araştırmada çalışma grubunun belirlenmesinde basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerden araştırmaya gönüllü olarak katıldıklarına ilişkin sözlü onay alınmıştır. Çalışma grubunda yer alan katılımcıların bilgileri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

	Gruplar	f	%
Cinsiyet	Kız	76	58.5
	Erkek	54	41.5
	Toplam	130	100
Yaş	18-19	6	4.6
	20-21	32	24.6
	22 ve üzeri	92	70.8
	Toplam	130	100
Branş	Opera	56	43.1
	Müzik	12	9.2
	Tiyatro	46	35.4
	Çalgı Yapım	16	12.3
	Toplam	130	100
Sınıf	1	28	21.5
	2	32	24.6
	3	46	35.4
	4	24	18.5
	Toplam	130	100

Tablo 1. Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

1.4. Verilerin Toplanması

Araştırma verileri “Problemleri İnternet Kullanımı Ölçeği”, akademik başarı puanları ve katılımcı bilgi formu olmak üzere üç kaynaktan toplanmıştır. “Problemleri İnternet Kullanımı Ölçeği” Ceyhan ve diğerleri (2007) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 33 maddeden oluşmakta olup internetin olumsuz sonuçları, sosyal fayda/sosyal rahatlık ve aşırı kullanım olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin uygulanmasında katılımcılardan kendi durumlarına en uygun olan seçeneğin yanındaki paranteze (X) işareti koymaları istenmiştir. Ölçek 5’li likert tipinde olup, ölçekte yer alan maddeler “Tamamen Uygun (5)”, “Oldukça Uygun (4)”, “Biraz Uygun (3)”, “Nadiren Uygun (2)” ve “Hiç Uygun Değil (1)” şeklinde puanlandırılmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 33, en yüksek puan ise 165’tir. Ceyhan ve diğerleri (2007) tarafından ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (α) 0.94, madde toplam puan güvenilirlik katsayıları ise 0.31 ile 0.70 arasında ($p < .001$) bulunmuştur.

Çalışma grubunda yer alan katılımcıların 2021-2022 akademik başarı puanları Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müdürlüğü ile yapılan resmi yazışmalar yoluyla elde

edilmiştir. Katılımcılara ait cinsiyet, yaş ve branş bilgileri ise araştırmacı tarafından hazırlanan “Katılımcı Bilgi Formu” aracılığı ile toplanmıştır.

1.5. İşlem

Araştırma öncesinde Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'ndan 08.04.2022 tarih ve 154464 sayılı yazı ile gerekli izinler alınmıştır. Verilerin toplanması için Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'ndan gerekli izinler alınmış ve anket uygulamaları için tarih ve saatler belirlenmiştir. Belirlenen tarih ve saatlerde öğrencilerle bir araya gelinmiş, öncelikle araştırmacının konusu ve amacı ile ilgili bilgiler verilmiştir. Çalışma grubunda yer alan katılımcılardan gönüllü katılım onam formunu doldurmaları istenmiş ve kimliklerinin tamamen gizli kalması koşuluyla elde edilen verilerin bilimsel araştırma amaçlı kullanılabilmesi için sözlü onay alınmıştır. Veri toplama araçları kâğıt baskılar halinde katılımcılara dağıtılarak anket ve formları kurşun kalem ile doldurmaları istenmiştir. Veri toplama araçları öğrencilere 2022 yılının Nisan ayında uygulanmıştır.

1.6. Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde SPSS21 programından yararlanılmıştır. Elde edilen veriler %95 güven aralığında analiz edilmiştir. Öncelikle verilerin normallik dağılımını karşılayıp karşılamadığı test edilmiştir. Normallik dağılımının test edilmesinde Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testlerinin yanı sıra çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmıştır. Araştırmanın normallik dağılımına ilişkin Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk test verileri Tablo 2’de sunulmuştur.

	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
	İstatistik	df	p	İstatistik	df	p
Toplam	.857	130	.067	.963	130	.052

Tablo 2. Normallik Değerleri

Tablo 2 incelendiğinde, araştırma verilerinin dağılımına ilişkin Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk test sonuçlarının anlamlı olmadığı görülmektedir. Verilerin normal bir dağılım gösterdiğini söyleyebilmek için basıklık ve çarpıklık değerlerine de bakmak gerekmektedir. Verilerin basıklık ve çarpıklık değerleri Tablo3’te sunulmuştur.

	İstatistik	Standart Hata
Çarpıklık	-.200	.297
Basıklık	-.776	.586

Tablo 3. Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Tablo 3 incelendiğinde, verilerin basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1 ile +1 aralığında olduğu görülmektedir. Verilerin normal bir dağılım gösterdiğini kabul etmek için çarpıklık ve basıklık katsayılarının standart hataya bölünmesi ile elde edilen değerler -1.96 ile +1.96 arasında kalması gerekmektedir (Rees, 1987; Argyrous, 1997; Sokal & Rohlf, 1981). Ölçeğin bu katsayılarla ilişkin çarpıklık değeri -0.67 ve basıklık değeri -1.32 olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre araştırma verileri normal dağılım göstermektedir.

Araştırma verileri normallik varsayımını karşıladığından, veriler parametrik testler kullanılarak analiz edilmiştir. İki grubun ortalamalarının karşılaştırılmasında t testi, ikiden fazla grubun ortalamalarının karşılaştırılmasında ise ANNOVA testi kullanılmıştır.

Elde edilen verilerin güvenilirliğini test etmek amacıyla ölçeğin Cronbach Alfa (α) katsayısı hesaplanmıştır. Bu çalışmada kullanılan ölçeğin Cronbach Alfa (α) katsayısı .825 olarak hesaplanmıştır. Özdamar (2002:667) ve Tavşanel’e (2002) ve Sipahi, Yurtkoru ve Çinko’ya (2008:89) göre Cronbach Alpha katsayısının .80-1.00 arasında olması ölçeğin yüksek derecede

güvenilir olduğunu gösterir. Bu çalışmada hesaplanan Cronbach Alfa (α) katsayısına göre araştırma sonuçlarının güvenilir olduğu söylenebilir.

Araştırmanın değişkenleri arasındaki korelasyon katsayısı 0.00 - 0.25 ise çok zayıf, 0.26 - 0.49 ise zayıf, 0.50 - 0.69 ise orta, 0.70 - 0.89 ise yüksek ve 0.90 - 1.0 ise çok yüksek ilişki olarak açıklanmıştır (Özdamar, 2002; Hinkle vd., 2003; Mukaka, 2012; Overholser ve Sowinski 2008).

2. Bulgular

Araştırmanın bulgular bölümünde veri toplama araçları ile elde edilen verilere yer verilmiştir. Çalışma grubunda yer alan katılımcıların problemleri internet kullanımları ile akademik başarıları arasındaki ilişki Tablo 4'te verilmiştir.

Boyut	p	Akademik Ortalama
İnternetin olumsuz sonuçları	.000	-.722**
Sosyal fayda/sosyal rahatlık	.000	.362**
Aşırı kullanım	.000	-.770**

Tablo 4. Problemleri İnternet Kullanımı ve Akademik Başarı Düzeyi Arasındaki p Değeri ve Korelasyon Katsayısı

Tablo 4'te yer alan korelasyon değerleri incelendiğinde, konservatuvar öğrencilerinin internetin olumsuz sonuçları ile akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($p=.000$). Bağımlı ve bağımsız değişkenlerin arasındaki korelasyon değerleri incelendiğinde, değerlerin 0.70 - 0.89 aralığında olması nedeniyle korelasyonel ilişkinin yüksek düzeyde olduğu söylenebilir ($r=-.722$). Korelasyon katsayısının negatif yönlü olması akademik başarı ve internetin olumsuz sonuçları arasında ters yönlü bir ilişkiye işaret etmektedir. İnternet kullanımının sosyal fayda ve sosyal rahatlık boyutunda ise akademik başarı ile anlamlı ($p=.000$), pozitif yönlü ve zayıf bir ilişki bulunmaktadır ($r=.362$). İnternetin aşırı kullanımı ile akademik başarı arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki bulunmaktadır ($p=.000$, $r=-.770$). Korelasyon katsayısı ışığında bu ilişkinin yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

Konservatuvar öğrencilerinin akademik başarıları ve problemleri internet kullanımları arasındaki ilişkinin niteliğini belirlemek amacıyla bağımlı ve bağımsız değişkenlere ait veriler üzerinde çoklu regresyon analizi yapılmıştır. Konservatuvar öğrencilerinin problemleri internet kullanım durumlarının akademik başarılarını yordama durumlarını ortaya koymaya yönelik yapılan çoklu regresyon analizi sonuçları Tablo 5'de sunulmuştur.

Boyut	β	SH	B	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	-	.148	3.888	26.249	.000	-	-
İnternetin olumsuz sonuçları*	-.377	.066	.294	-4.435	.000	-.200	-.367
Sosyal fayda/sosyal rahatlık*	.368	.030	.244	8.005	.000	.361	.580
Aşırı kullanım*	-.436	.044	-.230	-5.134	.000	-.232	-.415

Tablo 5. Problemleri İnternet Kullanımının Akademik Başarı Üzerindeki Etkisine İlişkin Basit Regresyon Analizi Sonuçları

Tablo 5'te yer alan yordayıcı değişkenler ile akademik başarı arasında ikili ve kısmi korelasyonlar incelendiğinde akademik başarı ile internetin olumsuz sonuçları ($r=-.200$) ve aşırı kullanım ($r=-.232$) arasında negatif yönlü bir korelasyon olduğu görülmektedir. İnternetin olumsuz sonuçları ve aşırı kullanımın akademik başarıyı olumsuz yönde etkilediği söylenebilir. Öte yandan internet kullanımının sosyal fayda/sosyal rahatlık boyutu ile akademik başarı arasında pozitif yönlü bir korelasyon olduğu görülmektedir ($r=.361$). Bu sonuca göre internet kullanımında sosyal fayda/sosyal rahatlık sağlayan öğrencilerin akademik başarılarının daha yüksek olması beklenebilir. Regresyon sayılarının anlamlılığına ilişkin t testi sonuçlarına göre internet

kullanımının olumsuz sonuçları ($p=.000$, $t=-4.435$), internet kullanımında sosyal fayda/sosyal rahatlık ($p=.000$, $t=8.005$) ve aşırı internet kullanımı ($p=.000$, $t=-5.134$) akademik başarıyı anlamlı olarak yordamaktadır. Üç yordayıcı değişken öğrencilerin akademik başarılarının %73.6'sını açıklayabilmektedir ($R^2=.736$, $F=121.088$, $p=.000$).

Söz konusu üç yordayıcı değişkenin yordama güçlerinin belirlenmesi amacıyla veriler üzerinde adımsal regresyon analizi yapılmıştır. Adımsal regresyon analizinin sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Yordanan Değişken	Model	Yordayıcı Değişken	SH	B	t	R	R ²	F	p
Akademik Ortalama	1	Sabit	.093	-	45.682	.770	.593	186.450	.000
		Aşırı kullanım	.030	-.770	-13.654				
	2	Sabit	.132	-	26.633	.838	.702	46.628	.000
		Aşırı kullanım	.026	-.756	-15.609				
		Sosyal fayda/sosyal rahatlık	.032	.331	6.828				
	3	Sabit	.148	-	26.250	.862	.742	19.675	.000
		Aşırı kullanım	.045	-.437	-5.134				
		Sosyal fayda/sosyal rahatlık	.030	.369	8.005				
		İnternetin olumsuz sonuçları	.066	-.378	-4.436				

Tablo 6. Problemlı İnternet Kullanımının Akademik Başarı Üzerindeki Etkisine İlişkin Adımsal Regresyon Analizi

Problemlı internet kullanımı ölçeğinin alt boyutunda yer alan her üç değişkenin de akademik başarıyı yordaması nedeniyle değişkenlerin tümü adımsal regresyon analizine alınmıştır. İlk adımda incelenen internetin aşırı kullanımı akademik başarının %59.3'ünü ($R^2=.593$, $F=186.450$, $p=.000$) yordamaktadır. Adımsal regresyon analizinin ikinci adımında modele sosyal fayda/sosyal rahatlık boyutu eklenmiştir. Sosyal fayda/sosyal rahatlık boyutu internetin aşırı kullanımı ile birlikte akademik başarının %70.2'sini anlamlı olarak ($R^2=.702$, $F=46.628$, $p=.000$) açıklamıştır. Üçüncü adımda “sosyal fayda/sosyal rahatlık” ve “aşırı kullanım” boyutuna “internetin olumsuz sonuçları” değişkeni eklenmiştir. Bu üç değişkenin birlikte akademik ortalama puanının %74.2'sini anlamlı şekilde ($R^2=.742$, $F=19.675$, $p=.000$) açıklayabildiği görülmüştür. Son adımda standartize edilmiş regresyon katsayılarına bakıldığında en yüksek katsayının negatif yönlü olarak aşırı kullanım boyutunda ($\beta=-.437$), daha sonra sırasıyla pozitif yönlü olarak sosyal fayda/sosyal rahatlık boyutunda ($\beta=.369$) ve son olarak negatif yönlü olmak üzere internetin olumsuz sonuçları boyutunda ($\beta=-.437$) olduğu görülmektedir.

Cinsiyet değişkeninin etkisini belirlemek için veriler üzerinde bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Tablo 7 cinsiyet değişkeninin problemlı internet kullanımı üzerindeki etkisini göstermektedir.

Boyut	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	Ss	t	p
İnternetin olumsuz sonuçları	Kız	76	3.140	.092	-2.351	.020
	Erkek	54	3.359			

Sosyal fayda/sosyal rahatlık	Kız	76	3.100	.109	-2.020	.045
	Erkek	54	3.322			
Aşırı kullanım	Kız	76	2.934	.138	-1.584	.115
	Erkek	54	3.154			

Tablo 7. Konservatuvar Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkeni Bağlamında Problemlili İnternet Kullanımı

Tablo 7’de verilen t testi sonucuna göre, konservatuvar öğrencilerinin problemlili internet kullanımları “internetin olumsuz sonuçları” ve “sosyal fayda/sosyal rahatlık” boyutlarında cinsiyet değişkeni bağlamında anlamlı bir farklılık gösterirken, “aşırı kullanım” boyutunda anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Analiz sonuçlarına göre erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre “internetin olumsuz sonuçları”ndan anlamlı şekilde daha fazla etkilendikleri görülmektedir. Aynı zamanda erkek öğrencilerin “sosyal fayda/sosyal rahatlık” puan ortalamaları kız öğrencilere göre anlamlı şekilde daha yüksektir.

Grupların ortalamaları arasında sınıf düzeyleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Sınıf düzeyi değişkeninin problemlili internet kullanımı üzerindeki etkisi Tablo 8’de verilmiştir.

Boyut		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p
İnternetin olumsuz sonuçları	Gruplar arası	2.867	3	.955	3.588	.015
	Grup içi	33.560	126	.266		
	Toplam	36.427	129			
Sosyal fayda/sosyal rahatlık	Gruplar arası	1.234	3	.411	1.053	.371
	Grup içi	49.217	126	.390		
	Toplam	50.452	129			
Aşırı kullanım	Gruplar arası	4.735	3	1.578	2.661	.053
	Grup içi	74.734	126	.593		
	Toplam	79.470	129			

Tablo 8. Konservatuvar Öğrencilerinin Sınıf Değişkeni Bağlamında Problemlili İnternet Kullanımı

Tablo 8’de verilen varyans analizi sonuçlarına göre, konservatuvar öğrencilerinin “internetin olumsuz sonuçları” puanları sınıf değişkeni bağlamında anlamlı bir farklılık göstermektedir. Farkın kaynağını belirlemek için Post-hoc analizi yapılmıştır. Post-hoc analizi sonucuna göre ölçeğin “internetin olumsuz sonuçları” alt boyutunda, dördüncü sınıf öğrencilerinin puanları ile birinci sınıf ($p=.025$), ikinci sınıf ($p=.039$) ve üçüncü sınıf ($p=.029$) öğrencilerinin puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Ölçek ortalamaları göz önüne alındığında dördüncü sınıf öğrencilerinin “internetin olumsuz sonuçları” puanlarının diğer sınıflara göre anlamlı şekilde düşük olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre lisans dördüncü sınıf öğrencileri internetin olumsuz sonuçlarından diğer sınıflara göre anlamlı şekilde daha az etkilenmektedir.

Grupların ortalamaları arasında yaş değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Tablo 8’de yaş değişkeninin problemlili internet kullanımı üzerindeki etkisi yer almaktadır.

Boyut		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	f	p
İnternetin olumsuz sonuçları	Gruplar arası	2.517	3	1.258	4.715	.010
	Grup içi	33.909	126	.267		
	Toplam	36.427	129			
Sosyal fayda/sosyal rahatlık	Gruplar arası	.516	3	.258	.657	.520
	Grup içi	49.935	126	.393		
	Toplam	50.452	129			
Aşırı kullanım	Gruplar arası	5.705	3	2.852	4.911	.008
	Grup içi	73.764	126	.580		
	Toplam	79.470	129			

Tablo 9. Konservatuvar Öğrencilerinin Yaş Değişkeni Bağlamında Problemlı İnternet Kullanımı

Tablo 9’da verilen varyans analizi sonuçlarına göre, konservatuvar öğrencilerinin “internetin olumsuz sonuçları” ve “aşırı kullanım” puanları yaş değişkeni bağlamında anlamlı bir farklılık göstermektedir. Farkın kaynağını belirlemek için Post-hoc analizi yapılmıştır. Post-hoc analizi sonucuna göre ölçeğin “internetin olumsuz sonuçları” alt boyutunda, 18-19 yaş öğrencilerinin puanları ile 20-21 yaş ($p=.007$) ve 22 ve üstü yaş ($p=.021$) öğrencilerinin puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Ölçek ortalamaları göz önüne alındığında 18-19 yaş grubu öğrencilerinin “internetin olumsuz sonuçları” puanlarının diğer yaş gruplarına göre anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre 18-19 yaş grubu öğrencileri internetin olumsuz sonuçlarından diğer sınıflara göre anlamlı şekilde daha çok etkilenmektedir. Post-hoc analizi sonucuna göre ölçeğin “aşırı kullanım” alt boyutunda, 18-19 yaş öğrencilerinin puanları ile 20-21 yaş ($p=.006$) ve 22 ve üstü yaş ($p=.012$) öğrencilerinin puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Ölçek ortalamaları göz önüne alındığında 18-19 yaş grubu öğrencilerinin “aşırı kullanım” puanlarının diğer sınıflara göre anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre 18-19 yaş grubu öğrencilerinin interneti aşırı kullanma alışkanlıkları diğer yaş gruplarına göre anlamlı şekilde daha yüksektir.

Grupların ortalamaları arasında branşları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Tablo 10’da branş değişkeninin problemlı internet kullanımı üzerindeki etkisi yer almaktadır.

Boyut		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	f	p
İnternetin olumsuz sonuçları	Gruplar arası	0.447	3	.149	.522	.667
	Grup içi	35.979	126	.285		
	Toplam	36.427	129			
Sosyal fayda/sosyal rahatlık	Gruplar arası	2.029	3	.676	1.760	.158
	Grup içi	48.422	126	.384		
	Toplam	50.452	129			
Aşırı kullanım	Gruplar arası	2.816	3	.938	1.543	.206
	Grup içi	76.653	126	.608		
	Toplam	79.470	129			

Tablo 10. Konservatuvar Öğrencilerinin Branş Değişkeni Bağlamında Problemlı İnternet Kullanımı

Tablo 10’da verilen varyans analizi sonuçlarına göre, konservatuvar öğrencilerinin problemlı internet kullanımları branş değişkeni bağlamında anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırma sonuçlarına göre konservatuvar öğrencilerinin problemlı internet kullanımının tüm boyutları ile akademik başarıları arasında anlamlı bir korelasyonel ilişki bulunmaktadır. Bu ilişki, ölçeğin alt boyutları olan “internetin olumsuz sonuçları” ve “aşırı kullanım” ile yüksek düzeyde ve negatif yönlü iken “sosyal fayda/sosyal rahatlık” boyutu ile zayıf düzeyde ve pozitif yönlüdür. Bu sonuca göre öğrencilerin internetin olumsuz etkilerine maruz kalmaları ve interneti aşırı kullanmaları akademik başarılarını olumsuz yönde etkilemektedir. Öğrencilerin internet kullanımında kendilerini rahat hissetmeleri ve sosyal fayda sağlamaları ise akademik başarılarına olumlu yönde etki etmektedir. Değişkenler üzerinde yapılan regresyon analizi sonuçlarına göre problemlı internet kullanımı akademik başarı puanının bir yordayıcısı olup, akademik başarı puanının %74.2’sini anlamlı şekilde açıklayabilmektedir. Öğrencilerin internet kullanımında internetin olumsuz sonuçları ve aşırı kullanım durumları arttıkça akademik başarılarında azalma, sosyal fayda/sosyal rahatlık durumları arttıkça akademik başarılarında artış meydana gelmesi beklenebilir. Bu sonuç, üniversite öğrencilerinin sosyal anlamda iletişim kurmada ve kendilerini ifade etmede internet ortamından yararlandıklarında bundan akademik başarı açısından olumlu

şekilde etkilendiklerini göstermektedir. Ölçeğin sosyal fayda/sosyal rahatlık boyutu ile ilgili maddelerinde yer alan internet yoluyla iletişim kurma, internette kendisini çok özgür hissetme, problemlerinden bunaldığında internete sığınma, yalnızlığını internette paylaşma gibi faktörlerin akademik başarı üzerinde olumlu etkisi olduğu söylenebilir.

Araştırmada ayrıca öğrencilerin problemleri internet kullanma durumları bazı demografik değişkenler açısından da incelenmiştir. Buna göre cinsiyet değişkeni internetin olumsuz sonuçları ve sosyal fayda/sosyal rahatlık boyutlarında anlamlı bir farklılık gösterirken, aşırı kullanım boyutunda anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Araştırma sonuçları, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre anlamlı şekilde internetin olumsuz sonuçlarından daha fazla etkilendikleri ve aynı zamanda daha fazla sosyal fayda/sosyal rahatlık sağladıklarını göstermektedir. Bununla birlikte aşırı kullanım boyutu açısından kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Öğrencilerin problemleri internet kullanım durumları sınıf değişkeni bazında incelendiğinde aşırı kullanım ve sosyal fayda/sosyal rahatlık boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmemiş ancak internetin olumsuz sonuçları boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Araştırma sonuçları lisans dördüncü sınıf öğrencilerinin internetin olumsuz sonuçlarından anlamlı şekilde daha az etkilendiklerini göstermektedir. Bu sonuca göre öğrencilerin dördüncü sınıfta interneti olumsuz sonuçlarından etkilenmemek için daha dikkatli kullandıkları yorumu yapılabilir.

Öğrencilerin problemleri internet kullanım durumları yaş değişkeni bazında incelendiğinde internetin olumsuz sonuçları ve aşırı kullanım anlamlı bir farklılık göstermiş, sosyal fayda/sosyal rahatlık boyutunda ise anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Araştırma sonuçlarına göre 18-19 yaş grubundaki öğrenciler diğer öğrencilere göre interneti anlamlı şekilde aşırı kullanmakta ve anlamlı şekilde internetin olumsuz sonuçlarından daha çok etkilenmektedir. En küçük yaş grubunda böyle bir durumun gözlemlenmesi, henüz bu yaş grubunda internet kullanımına ilişkin oto kontrolün yeterince gelişmediğinin bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Bir diğer ifade ile gerek yaş gerekse sınıf değişkenine ilişkin sonuçlara bakıldığında internet kullanımının yaş ve sınıf olgunluğu ile ilişkili olduğu, yaş ve sınıf ilerledikçe internet kullanımı üzerindeki oto kontrolün arttığı söylenebilir.

Araştırma sonuçlarına göre konservatuvar öğrencilerinin problemleri internet kullanımı puanları üzerinde branş değişkeninin herhangi anlamlı bir etkisi bulunmamaktadır.

Araştırma sonuçları ışığında problemleri internet kullanımının akademik başarıya olan etkisine ilişkin öğrencilerin bilinçlendirilmesi amacıyla eğitim ve bilinçlendirme programlarının uygulanması önerilmektedir. Öğrencilerin problemleri internet kullanımı konusunda bilgilendirilmesinin bu konudaki farkındalığı artıracağı düşünülmektedir. Problemleri internet kullanımının etkilerine yönelik farklı gruplar ve farklı değişkenler üzerinde benzer araştırmaların yapılması alana katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

- Argyrous, G. (1997). *Statistics for Social Research*. Palgrave HE UK.
- Black, D. W., Belsare, G., & Schlosser, S. (1999). Clinical features, psychiatric comorbidity, and health-related quality of life in persons reporting compulsive computer use behavior. *J Clin Psychiatry*, 60, 839-843. <https://doi.org/10.4088/jcp.v60n1206>
- Carli, V., Durkee, T., Wasserman, D., Hadlaczky, G., Despalins, R., & Kramarz, E. (2012). The association between pathological internet use and comorbid psychopathology: a systematic review. *Psychopathology*, 46(1), 1-3. <https://doi.org/10.1159/000337971>

- Ceyhan, E., Ceyhan, A. A. & Gürcan, A. (2007). Problemlı internet kullanımı ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 7 (1), 387-416.
- Davis, R. A. (2001). A cognitive-behavioral model of pathological internet use. *Computers in Human Behavior*, 17(2), 187-95. [https://doi.org/10.1016/S0747-5632\(00\)00041-8](https://doi.org/10.1016/S0747-5632(00)00041-8)
- Dünya Bankası. (2019). https://data.worldbank.org/indicator/IT.NET.USER.ZS?end=2019&locations=OE&name_desc=true&start=1990&view=chart
- Finkenauer, C., M. M. Pollmann, S. Begeer, & Kerkhof, P. (2012). Brief report: examining the link between autistic traits and compulsive internet use in a non-clinical sample. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 42(10), 2252-2256. <https://doi.org/10.1007/s10803-012-1465-4>
- Gönenç, Ö. (2003). İnternet ve Türkiye'deki gelişimi. *İ.Ü. İletişim Fakültesi Dergisi*, 16, 87-99. <https://doi.org/10.17064/iüifhd.17565>
- Gross, E. F., Juvonen, J., & Gable, S. E. (2002). Online communication and well-being in early adolescence: The social function of instant messages. *Journal of Social Issues*, 58, 75-90. <https://doi.org/10.1111/1540-4560.00249>
- Günay, O., Öztürk, A., Arslantaş, E. E., & Sevinç, N. (2018). Erciyes Üniversitesi öğrencilerinde internet bağımlılığı ve depresyon düzeyleri. *Düşünen Adam - Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi*, 31, 79-88. <https://doi.org/10.5350/DAJPN2018310108>
- Hinkle, D. E., Wiersma, W., & Jurs, S. G. (2003). *Applied statistics for the behavioral sciences*. Houghton Mifflin Company.
- Ioannidis, K., Chamberlain, S. R., Treder, M. S., Kiraly, F., Leppink, E. W., Redden, S. A., Stein, D. J., Lochner, C., & Grant, J. E. (2016). Problematic internet use (PIU): Associations with the impulsive-compulsive spectrum. An application of machine learning in psychiatry. *J Psychiatr Research*, 83, 94-102. <https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2016.08.010>
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayıncılık.
- Kitazawa, M., Yoshimura, M., Murata, M., Sato-Fujimoto, Y., Hitokoto, H., Mimura, M., Tsubota, K., & Kishimoto, T. (2018). Associations between problematic Internet use and psychiatric symptoms among university students in Japan. *Psychiatry Clin Neurosci*, 72(7), 531-539. <https://doi.org/10.1111/pcn.12662>
- Kraut, R., Patterson, M., Lundmark, V., Kiesler, S., Mukopadhyay, T., & Scherlis, W. (1998). Internet paradox. A social technology that reduces social involvement and psychological well-being?. *American Psychologist*, 53(9), 1017-1031. <https://doi.org/10.1037//0003-066x.53.9.1017>
- Liu, T., & Potenza, M. N. (2007). Problematic internet use: Clinical implications. *CNS Spectrums*, 12(6), 453-466. <https://doi.org/10.1017/S1092852900015339>
- Mukaka, M. M. (2012). Statistics corner: A guide to appropriate use of correlation coefficient in medical research. *Malawi Medical Journal*, 24, 69-71.
- Musetti, A., Corsano, P., Boursier, V., & Schimmenti, A. (2020). Problematic internet use in lonely adolescents: the mediating role of detachment from parents. *Clinical Neuropsychiatry*, 17(1), 3-10. <https://doi.org/10.36131/clinicalnpsych20200101>
- OECD. (2022). *Internet access (indicator)*. <https://doi.org/10.1787/69c2b997-en>. Erişim tarihi: 02 Mart 2022.
- Overholser, B. R., & Sowinski, K. M. (2008). Biostatistics preview: Part 2. *Nutrition in Clinical Practice*, 23, 76-84. <https://doi.org/10.1177/011542650802300176>

- Özdamar, K. (2002). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi 1*. Kaan Kitabevi.
- Rees, D. G. (1987). *Foundations of statistics*. Chapman & Hall/CRC Press.
- Shapira, N. A., Lessig, M. C., & Goldsmith, T. D. (2003). Problematic internet use: proposed classification and diagnostic criteria. *Depress Anxiety*, 17, 207-216. <https://doi.org/10.1002/da.10094>
- Shaw, M., & Black, D.W. (2008). Internet addiction. *CNS Drugs*, 22, 353-365. <https://doi.org/10.2165/00023210-200822050-00001>
- Sipahi, B., Yurtkoru, E. S. ve Çinko, M. (2008). *Sosyal bilimlerde SPSS ile veri analizi*. Beta Yayınları.
- Sokal, R. R. & Rohlf, F. J. (1981). *Biometry: The principles and practice of statistics in biological research*. Freeman.
- Spada, M. M. (2014). An overview of problematic internet use. *Addictive Behaviors*, 39(1), 3-6. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2013.09.007>
- Tavşanel, E. (2002). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. (1.Baskı). Atlas Yayınları.
- Tokunaga, R. S. (2014). A unique problem or the manifestation of a preexisting disorder? The mediating role of problematic internet use in the relationships between psychosocial problems and functional impairment. *Communication Research*, 41, 531-560. <https://doi.org/10.1177/0093650212450910>
- TÜİK. (2011). *Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması*. [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-KullanimArastirmasi-2011-8572](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-KullanimArastirmasi-2011-8572). Erişim tarihi:06.06.2022
- TÜİK. (2021). *Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması*. [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-KullanimArastirmasi-2021-37437](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-KullanimArastirmasi-2021-37437). Erişim tarihi:06.06.2022
- Whang, L. S., Lee, S., & Chang, G. (2003). Internet over-users' psychological profiles: a behavior sampling analysis on internet addiction. *Cyberpsychology and Behavior*, 6(2), 143-150. <https://doi.org/10.1089/109493103321640338>
- Yang, S. C., & Tung, C. J. (2007). Comparison of internet addicts and nonaddicts in Taiwanese highschool. *Computers in Human Behavior*, 23(1), 79-96. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2004.03.037>
- Younes, F., Halawi, G., Jabbour, H., El Osta, N., Karam, L., Hajj, A., & Kabbaz, L. R. (2016). Internet addiction and relationships with insomnia, anxiety, depression, stress and self-esteem in university students: A cross-sectional designed study. *PLoS One*, 11(9), e0161126. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0161126>
- Young, K. S. (1996). Psychology of computer use: XL. Addictive use of the internet: a case that breaks the stereotype. *Psychol Rep*, 79, 899-902. <https://doi.org/10.2466/pr0.1996.79.3.899>
- Young, K. S. (1998). Internet addiction: the emergence of a new clinical disorder. *Cyberpsychology and Behavior*, 1(3), 237-244. <https://doi.org/10.1089/cpb.1998.1.237>

Çatışma beyanı

Makalenin yazarı, bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da finansal ilişkisi bulunmadığını dolayısıyla herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan eder.

Destek ve teşekkür

Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.